

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

از سری کتاب‌های نگاهی نو به بازار

استراتژیست

نیما آزادی

سرشناسه	آزادی، نیما، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	استراتژیست/نیما آزادی.
مشخصات نشر	تهران : دانش پژوهان جوان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۸۴ص: جدول.
فروست	... سری کتاب‌های نگاهی نو به بازار.
شابک	۶-۱۲۳-۲۸۸-۶۰۰-۹۷۸-۲۲۰۰۵۰۵۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
پادداشت	کتابنامه.
موضوع	سرمایه‌گذاری -- تجزیه و تحلیل
موضوع	Investment analysis:
موضوع	بازار سرمایه -- ایران
موضوع	Capital market -- Iran:
موضوع	سرمایه‌گذاری -- ایران -- تجزیه و تحلیل
موضوع	Investment analysis-- Iran:
موضوع	بورس -- ایران
موضوع	Stock exchanges -- Iran:
موضوع	بازار معاملات آتی
موضوع	Futures market:
موضوع	اختیار معامله
موضوع	Options (Finance):
موضوع	HG۲۵۲۹:
رده بندی کنگره	۳۲۲/۶:
رده بندی دیویی	۶۱۵۰۱۲۸:
شماره کتابشناسی ملی	

استراتژیست

مؤلف	نیما آزادی
طرح جلد و صفحه‌آرایی	فاطمه قلی‌نژاد
چاپ اول	۱۳۹۹
قطع	وزیری
تیراژ	۲۴۰۰ نسخه
شابک	۶-۱۲۳-۲۸۸-۶۰۰-۹۷۸
قیمت	۳۲۰۰۰ تومان

آدرس: میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، خیابان شهید نظری، بین خیابان منیری جاوید و ۱۲ فروردین،
 پلاک ۱۰۵، طبقه ۴، واحد ۱۱ و ۱۲ تلفن: ۶۶۴۹۶۳۶۳-۶۶۴۸۵۲۳۴ دورنگار: ۶۶۴۱۰۷۸۴
 کدپستی: ۱۳۱۴۶۷۵۹۳۱ کانال ما در تلگرام: @dpjpub www.irolympiad.com

تقدیم به جامعه معامله کران ایران

فصل ۱

۱ ایجاد بستر اولیه برای موفقیت در بازارهای مالی

- ۳ مفاهیمی که به درونی‌سازی آنها در ذهنمان نیازمندیم.....
- ۳ - بازارهای مالی کارخانه پول چاپ‌کنی نیست.....
- ۳ - رابطه بین پول و زمان.....
- ۴ - حد ضرر صمیمی‌ترین دوست ما در بازارهای مالی.....
- ۴ - انعطاف‌پذیری.....
- ۵ - آمادگی ذهنی برای ارتباط با پول.....
- ۵ - روش‌های معامله‌گری.....
- ۶ - بعد از ساخت سیستم، قبل از ساخت سیستم.....
- ۶ - بازار اقیانوس فرصت‌های معاملاتی.....
- ۷ - نشستن روی نیمکت ذخیره‌ها.....
- ۷ - بازار واقعی است.....
- ۸ - رفتارهایی که باید اکیداً از آنها دوری کرد.....
- ۸ - معامله انتقام جویانه.....
- ۹ - آرزو، امید، دعا.....
- ۱۰ - ترس و طمع.....
- ۱۰ - هفت خصوصیت افراد واقع بین.....

فصل ۲

۱۵ ساخت قالب سیستم معاملاتی

- ۱۸ تحلیل‌گر یا معامله‌گر.....
- ۲۰ تعیین هدف.....
- ۲۱ - حد خوشی در بازار دو طرفه.....
- ۲۲ - حد خوشی در بازار یک طرفه.....
- ۲۴ اهمیت نیاز به سیستم معاملاتی.....

- روش طراحی سیستم ۲۶
۱. ایجاد ساختار فکری مناسب ۲۶
 ۲. تصمیمات اولیه برای ساخت سیستم ۳۱
 ۳. بازار هدف‌تان چه بازاری است و شرایط آن بازار چیست؟ ۳۳
 ۴. افق زمانی سیستم را مشخص کنید ۳۵
 ۵. طرح مدیریت سرمایه داشته باشید ۳۷
 ۶. برنامه زمان‌بندی و گزارش‌دهی ۳۸
- انواع سیستم‌های تکنیکال ۳۸
۱. سیستم‌های تعقیب‌کننده روند ۳۹
 - مشکلات سیستم‌های تعقیب‌کننده روند ۴۷
 ۲. سیستم‌های الگو محور ۴۹
 ۳. سیستم‌های برگشتی ۵۳
 - فلسفه سرمایه‌گذاری ارزش-محور ۵۸

- منطق استفاده از انواع اردرهای معاملاتی ۶۵
- روش‌های ورود به بازار ۶۷
- تریگر چیست؟ ۶۷

- برنامه‌ریزی خروج، قیمت ۷۲
- برنامه‌ریزی خروج، زمان ۷۵
- دسته‌کنترلی بازار برای خروج ۷۹

- ریسک ۸۴

۸۶	 دراوداون
۸۶	 نسبت استرلینگ
۸۹	 R/R بهینه سازی

فصل ۷

۹۳

بهینه سازی سیستم معاملاتی

۹۴	 حذف پارامترهای فاقد اثر گذاری
۹۵	 تشخیص نقاط قوت و ضعف سیستم
۹۵	 تشخیص حد سود و ضررهای بهینه
۹۵	 تغییر بی دلیل سیستم سودده
۹۶	 عادت عدم وفاداری به قواعد سیستم
۹۶	 تست سیستم معاملاتی
۹۸	 تست و بهینه سازی سیستم

فصل ۸

۱۰۷

نسبت های عملکردی و ارائه گزارش

۱۰۹	 اصطلاحات کلیدی عملکرد حساب
۱۰۹	- نمودار موجودی حساب
۱۰۹	- نمودار موجودی با احتساب سود و زیان محقق شده (Balance Curve)
۱۱۲	- سود ناخالص
۱۱۲	- زیان ناخالص
۱۱۲	- سود خالص
۱۱۳	- فاکتور سود
۱۱۳	- نرخ برد معاملات
۱۱۳	- میانگین سود خالص
۱۱۳	- حداکثر تعداد زنجیره معاملات زیان ده
۱۱۴	- نسبت پرداخت
۱۱۴	- ماکزیم دراوداون
۱۱۵	 ارتباط بین نسبت ها
۱۱۶	 گزارش های دوره ای حساب

- تعیین ریسک معاملات ۱۲۲
- ریسک ثابت ۱۲۲
- پلن مدیریت سرمایه ده مرحله‌ای ۱۲۷
- سیستم مارتینگل ۱۳۲
- شگردهای افزایش حجم ۱۳۴

- کدامیک از سیستم‌های معاملاتی در بازار استفاده شود؟ ۱۳۸
- با چقدر پول وارد بازار شویم؟ ۱۳۸
- تکلیف خود را با معامله کردن مشخص کنیم ۱۳۹
- نگارش سیستم به شکل واضح و شفاف ۱۴۰
- اجرای سیستم تشویقی و تنبیهی ۱۴۱
- اجازه پیشروی سیستم در زیان ۱۴۱
- دیاگرام سیستم معاملاتی و مدیریت سرمایه ۱۴۲

- سیستم شماره ۱: استفاده از پیوت‌ها در ساخت پلن معاملاتی در بورس تهران ۱۴۶
- سیستم شماره ۲: سیستم‌های مجموعه Advanced Get ۱۴۹
- سیستم شماره ۳: سیستم‌های مبتنی بر چنگال ۱۵۲
- سیستم شماره ۴: سیستم ۱۲۳ بر اساس ولتی ۱۵۵
- سیستم شماره ۵: سیستم ایمپالس الکساندر الدر ۱۶۱

مقدمه

در طول نزدیک به ۲ دهه فعالیت و معامله‌گری در بازارهای مالی مختلف و بیش از یک دهه تدریس و آموزش تحلیل تکنیکال و شگردهای وابسته به آن به این نتیجه رسیده‌ام که مهمترین و تأثیرگذارترین عامل تعیین‌کننده موفقیت یک معامله‌گر بدون تردید مجهز بودن به یک استراتژی و سیستم معاملاتی کارآ و از آن مهمتر پایبندی و وفاداری به اصول و قواعد آن است. بارها دیده‌ام که معامله‌گرانی از قدرت تحلیلی و دانش بالایی برخوردار بوده و در بالای دو سوم موارد تحلیل‌های دقیق و معتبری ارائه می‌دادند که دقیقاً مسیر بازار را پیش‌بینی می‌کرد اما در حوزه کسب بازدهی مناسب به شدت ناموفق بوده و نمی‌توانستند نتیجه‌ای از سال‌ها زحمات خود در انباشت دانش و تجربه بگیرند. چرا؟! چون در آن مواردی که تحلیل‌هایشان نادرست شده و بازار مطابق با جهت مورد انتظارشان حرکت نمی‌کرد، به دلیل عدم برخورداری از یک سیستم مدیریت ریسک درست که خود ناشی از فقدان وجود یک سیستم معاملاتی منسجم و مدون بود، زبانی به حساب و سرمایه‌شان تحمیل می‌شد که سودهای سربریده و کوتاه شده‌ای را که موقع صحیح بودن تحلیل‌هایشان دشت می‌کردند در خود غرق کرده و محو می‌کرد و نتیجتاً در کل چیزی جز زیان عایدشان نمی‌شد.

این مشاهدات تلخ از نتایج نامناسب اغلب معامله‌گران خرد - چه در بازارهای داخلی و چه در بازارهای جهانی - مرا بر آن داشت تا چهارمین جلد از سری کتاب‌های «نگاهی نو به بازار» را به بحث و بررسی جامع و مفصل در خصوص طراحی استراتژی‌ها و سیستم‌های معاملاتی و الزامات و باید و نبایدهای این حوزه اختصاص بدهم و از این روی نام «استراتژیست» را برای این کتاب در نظر گرفتم. آنچه در این کتاب بیشتر مدنظر بوده، سوق دادن دیدگاه خواننده به سمت یک نگرش ساختاریافته و چهارچوب‌بندی شده نسبت به معامله‌گری و در نظر گرفتن آن به عنوان یک فعالیت درازمدت و حرفه‌ای بوده است. متأسفانه در این حوزه، جامعه معامله‌گری ایران دچار خلاء و ضعف بوده و از فقر منابع کاربردی که بتواند به صورت مؤثر و در عین حال با زبانی ساده و بدور از کلی‌گویی و مبهم‌بافی راهی پیش روی مخاطب در جهت رفع نیازهای راهبردی‌اش بگذارد رنج می‌برد. در واقع هنوز بخش قابل توجهی از معامله‌گران ایرانی - شاید به تبعیت از روحیه عمومی ایرانیان - نگاهی بشدت کوتاه‌مدتی و آماتوری نسبت به حرفه معامله‌گری دارند و تصور می‌کنند که علیرغم وجود همه شگردها و ابزارها و تئوری‌ها و نظریه‌های مختلف، معامله‌گری در نهایت شکل ویژه‌ای از سفته بازی بی‌پروا و قمارگونه است و بازارهای مالی نیز چنان چموش و بی‌قاعده هستند که سرانجام صرفاً افراد دارای تهور و شجاعت - در معنی عوامانه کلمه - می‌توانند در آن ثروت‌اندوزی کرده و به اهدافشان برسند. این نوع دیدگاه باعث شده تا بسیاری از معامله‌گران ایرانی به بازارهای مالی نگاهی بدستانکارانه داشته باشند و تصور کنند که همه نداشته‌هایشان در دیگر حوزه‌های فعالیت اقتصادی را می‌توانند در بازارهای مالی - و آن هم در

کوتاه‌مدت و بر اساس شانس مبتنی بر تهور – جبران کرده و آرزوهای دور و دراز و شگرفشان را جامه عمل پوشانند.

برای اینکه مقایسه‌ای داشته باشیم میان این دیدگاه کوتاه‌مدتی و به شدت ناپخته و خام و یک نگرش حرفه‌ای و مبتنی بر اصول و نظم و دوراندیشی، جالب دیدم که بازدهی ماهانه صندوق سرمایه‌گذاری – Hedge Fund – موسوم به Pershing Square را که تحت مدیریت سرمایه‌گذار افسانه‌ای و بنام یعنی «بیل آکمن» فعالیت می‌کند در اینجا قرار بدهم. این بازدهی‌های ماهانه در سال ۲۰۱۹ حاصل شده و در وبسایت این صندوق سرمایه‌گذاری قرار داده شده است:

بازدهی	ماه
۱۸/۴٪	ژانویه
۹٪	فوریه
۶/۳٪	مارس
۲/۱٪	آوریل
-۳/۶٪	می
۸/۱٪	ژوئن
۳٪	جولای
۳/۹٪	آگوست
۰/۱٪	سپتامبر
-۵/۳٪	اکتبر
۳/۴٪	نوامبر
۵/۴٪	دسامبر

چنانچه در جدول مشاهده می‌کنید، در سال ۲۰۱۹ به صورت مرکب بازدهی حاصله حدود ۶۱/۱٪ بوده است که با توجه به نرخ تورم حدوداً ۱/۵ درصدی در ایالات متحده در همین سال، چیزی حدود ۶۰ درصد بازدهی واقعی صندوق سرمایه‌گذاری تحت مدیریت بیل آکمن بوده که عملاً بازتاب دهنده یک عملکرد درخشان و ستایش برانگیز می‌باشد؛ خصوصاً اینکه در سال ۲۰۱۹، شاخص S&P500 به عنوان معیار و سنج بازده بازارهای سهام در ایالات متحده بازدهی معادل ۲۸/۹٪ را حاصل نموده و در این شرایط است که عملکرد صندوق تحت مدیریت آقای آکمن جلوه و درخشش بیشتری از خود نشان می‌دهد. آنچه که در این میان اهمیت دارد این که در ۲ ماه می و اکتبر بازدهی صندوق Pershing

Square منفی بوده و در ماه سپتامبر نیز نزدیک به صفر بوده است. اما این مسئله برای سرمایه‌گذارانی که میلیاردها دلار دارایی‌شان را به بیل آکمن سپرده‌اند تا او برایشان مدیریت کند تا چه اندازه برجسته است؟! در واقع اگر فرض را بر این می‌گذاشتیم که سرمایه‌گذاری در انتهای ماه آوریل در صندوق Pershing Square وارد می‌شد و بازدهی منفی ۳/۶ درصدی در انتهای ماه می نصیبش می‌شد، آیا خروج از صندوق برای او امری منطقی و حرفه‌ای می‌نمود یا خیر؟!

واقعیت این است که پاسخ این پرسش تا حد زیادی بستگی به شناخت سرمایه‌گذار فرضی ما از سابقه و عملکرد بیل آکمن خواهد داشت. در جامعه سرمایه‌گذاری ایالات متحده که پس از دهه‌ها به یک بلوغ رفتاری و ذهنی قابل توجه رسیده است، قاعده‌تاً سرمایه‌گذاران حرفه‌ای که وارد صندوق‌هایی این چنینی می‌شوند دیدی کوتاه‌مدت و آماتوری نداشته و بلکه به دنبال افزایش واقعی ثروت خود در بلندمدت هستند. آنها می‌دانند که بازارهای مالی به سرمایه‌گذاران و معامله‌گران بدهکار نیستند که در هر ماه - یا هر دوره دیگر - حتماً نتیجه و بازدهی مثبتی را انتظار بکشند. آنها واقف هستند که وجود چرخه‌های تجاری (Business Cycles) ایجاب می‌کند که هر از چندی سرمایه از یک بخش و گروه به صنعت و رشته دیگری منتقل بشود و این مسئله طبیعتاً بازتابش را در منفی شدن دوره‌ای عملکرد معامله‌گر یا مدیر سرمایه‌گذاری و سبگردان خواهد گذاشت. لذا انتظار منطقی از یک سرمایه‌گذار حرفه‌ای در مورد یادشده این است که نظر به سابقه و عملکرد درخشان افرادی مانند بیل آکمن و با توجه به ماهیت نوسانی بازارهای مالی، فرصت کافی برای بهبود عملکرد معاملاتی در اختیار سبگردان قرار داده بشود.

عیناً رویکرد بالا درباره رابطه میان معامله‌گر با سیستم معاملاتی‌اش نیز مصداق دارد، به این صورت که جای سرمایه‌گذار حرفه‌ای را با معامله‌گر و جای سبگردان را با سیستم معاملاتی عوض کنیم. اگر ما یک سیستم معاملاتی طراحی کرده‌ایم که در گذشته عملکرد و بازدهی خوبی داشته است، تنها با مشاهده یک یا دو دوره بازدهی منفی مطلقاً نایستی به دنبال تغییر در پارامترهای مختلف این سیستم برویم و با دستکاری‌های بیش از حد عملاً ماهیت و هویت آن سیستم را عوض کنیم. معامله‌گر بایستی به این درک و فهم برسد که هیچ سیستم معاملاتی وجود ندارد که در همه فازها و چرخه‌های بازار بتواند بازدهی مثبت و مورد انتظار را ایجاد کند و قطعاً دوره‌هایی وجود خواهد داشت که سیستم نمی‌تواند عملکرد بهینه‌ای از خود نشان بدهد. چاره کار در این مواقع این نیست که سیستم را تغییر بدهیم بلکه در این است که با صبروری و شکیبایی نسبت به اصول و ضوابط مدیریت سرمایه پابندی آهین و خدشه ناپذیر داشته باشیم تا با گذشت زمان و عبور بازار از دوره‌هایی که با سیستم ما هم‌فاز نیست، کمترین آسیب به سرمایه‌مان وارد بشود و در نتیجه منابع مالی لازم را برای دشت بازدهی‌های عالی به هنگامی که گارد بازار باز شده و مطابق با پارامترهای سیستم ما رفتار خواهد کرد داشته باشیم.

در کتاب حاضر کوشیده شده تا به همه - یا دست کم اغلب - موارد مهم در حوزه طراحی استراتژی و سیستم‌های معاملاتی و نیز آسیب‌های رفتاری حوزه معامله‌گری به صورت جامع پرداخته بشود. امید دارم که مطالعه این اثر بتواند در تدقیق و حرفه‌ای‌تر شدن دیدگاه و رفتار خواننده و در نهایت غنی‌سازی دانش جامعه معامله‌گری ایران کارساز باشد. قطعاً همچون گذشته نظرات و پیشنهادهای خوانندگان گرامی را چه به صورت حضوری و در کلاسهایم و چه به صورت آنلاین و خصوصاً در قسمت «پرسمان» سایت Cyclical Waves ارج می‌نهم و از خواندن آنها لذت خواهم برد.

در پایان می‌خواهم از دوست قدیمی خود آقای علی شریف آزاده تشکر ویژه کنم که در تولید این کتاب از نظر محتوا کمک شایانی کرده است. زحمات کار ویرایش علمی و ادبی کتاب به‌طور کامل با ایشان بوده و لازم است تمام مراتب قدردانی خود را از ایشان ابراز کنم.

نیما آزادی

بهار ۱۳۹۹

ایجاد بستر اولیه برای موفقیت در بازارهای مالی

